C/2026/1812

20.3.2026.

PREPORUKA VIJEĆA

od 10. ožujka 2026.

o potvrđivanju nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Irske

(C/2026/1812)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2024/1263, a posebno njezin članak 17.,

uzimajući u obzir preporuku Komisije,

budući da:

OPĆA RAZMATRANJA

(1) EU-ov okvir gospodarskog upravljanja ([1]) ima za cilj promicanje zdravih i održivih javnih financija te održivog i uključivog rasta i otpornosti putem reformi i ulaganja te sprečavanje prekomjernih državnih deficita. Okvir je više usmjeren na srednjoročno razdoblje te se njime ujedno potiče odgovornost na nacionalnoj razini, zajedno s djelotvornijim i koherentnijim izvršenjem propisa.

(2) Nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni planovi koje države članice trebaju dostaviti Vijeću i Komisiji okosnica su novog okvira gospodarskog upravljanja. Dva su cilja tih planova: i. osigurati da se, među ostalim do kraja razdoblja prilagodbe, dug opće države uvjerljivo smanjuje ili da ostane na razboritim razinama te da se državni deficit u srednjoročnom razdoblju smanji i zadrži ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a i ii. osigurati provedbu reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra i doprinosi zajedničkim prioritetima EU-a. Zato se u svakom planu treba preuzeti srednjoročna obveza o maksimalnim stopama rasta neto rashoda ([2]), čime se u principu uvodi proračunsko ograničenje tijekom trajanja plana, odnosno četiri ili pet godina (ovisno o redovnom trajanju zakonodavnog razdoblja u državi članici). Osim toga, u planu treba objasniti kako će država članica provedbom reformi i ulaganja odgovoriti na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra, osobito u preporukama za pojedinu zemlju (što uključuje i one koje se odnose na postupak u slučaju makroekonomskih neravnoteža) i kako država članica namjerava doprinijeti zajedničkim prioritetima Unije. Razdoblje fiskalne prilagodbe traje četiri godine i može se produljiti za najviše tri godine ako se država članica obveže da će provesti relevantne reforme i ulaganja koji ispunjavaju kriterije iz Uredbe (EU) 2024/1263.

(3) Komisija nakon dostave plana treba ocijeniti ispunjava li plan zahtjeve iz Uredbe (EU) 2024/1263.

([1]) Uredba (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru (SL L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj), zajedno s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997. o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L, 209, 2.8.1997., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30) i Direktivom Vijeća 2011/85/EU od 8. studenoga 2011. o zahtjevima za proračunske okvire država članica (SL L, 306, 23.11.2011., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30).

([2]) Neto rashodi kako su definirani u članku 2. Uredbe (EU) 2024/1263 znači državni rashodi bez i. izdataka za kamate, ii. diskrecijskih mjera na strani prihoda, iii. rashoda za programe Unije koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova Unije, iv. nacionalnih rashoda za sufinanciranje programa koji se financiraju sredstvima Unije, v. cikličkih elemenata rashoda za naknade za nezaposlenost te vi. jednokratnih i drugih privremenih mjera.

(4) Vijeće zatim na preporuku Komisije treba donijeti preporuku kojom se utvrđuju maksimalne stope rasta neto rashoda dotične države članice i, ako je primjenjivo, potvrđuje skup obveza u pogledu reformi i ulaganja koje su temelj za produljenje razdoblja fiskalne prilagodbe.

POVEZANI PROCESI, UKLJUČUJUĆI PRETHODNO PREPORUČENO KRETANJE NETO RASHODA I NJEGOVU OCJENU

(5) Irska je 15. listopada 2024. dostavila svoj nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan, koji obuhvaća razdoblje od 2025. do 2029. Vijeće je 21. siječnja 2025. donijelo preporuku o potvrđivanju plana iz listopada 2024. ([3]) Za ocjenu usklađenosti u 2025. i dalje su relevantne maksimalne stope rasta neto rashoda utvrđene u Preporuci Vijeća od 21. siječnja 2025. Komisija će ocijeniti usklađenost na temelju podataka o realizaciji, u okviru proljetnog paketa europskog semestra 2026.

(6) Komisija je 25. studenoga 2025. u okviru jesenskog paketa europskog semestra 2025. objavila najnoviju ocjenu usklađenosti Irske s maksimalnim stopama rasta neto rashoda koje je Vijeće preporučilo u siječnju 2025. ([4]) Prema Komisijinim procjenama stopa rasta neto rashoda Irske u 2025. bila je iznad preporučenog maksimuma, što odgovara očekivanom odstupanju od 0,5 % BDP-a. Razmatraju li se 2024. i 2025. zajedno, predviđalo se i da će kumulativna stopa rasta neto rashoda biti veća od preporučene maksimalne kumulativne stope rasta, što pak odgovara manjem odstupanju od 0,2 % BDP-a.

(7) U ovoj ocjeni uzet je u obzir nacrt proračunskog plana za 2026. koji je Irska dostavila 15. listopada 2025. Komisija je 25. studenoga 2025. donijela mišljenje o tom nacrtu proračunskog plana ([5]). Komisija je smatrala da je nacrt proračunskog plana Irske u skladu s obvezama proračunske politike iz Pakta o stabilnosti i rastu jer se predviđalo da će stanje proračuna za 2026. biti u suficitu i time doprinijeti smanjenju udjela državnog duga u BDP-u. Istodobno je u mišljenju Komisije navedeno prethodno opisano odstupanje i rizici od odstupanja od maksimalnog rasta neto rashoda iz Preporuke Vijeća od 21. siječnja 2025.

(8) Vijeće je 8. srpnja 2025. Irskoj uputilo nekoliko preporuka u kontekstu europskog semestra ([6]).

RAZMATRANJA O NACIONALNOM SREDNJOROČNOM FISKALNO-STRUKTURNOM PLANU IRSKE

(9) Prema članku 15. stavku 2. Uredbe (EU) 2024/1263, u slučaju imenovanja nove vlade, država članica može dostaviti revidirani srednjoročni fiskalno-strukturni plan. Nakon općih izbora u studenome 2024., nova vlada osnovana je 23. siječnja 2025. Irska je 9. siječnja 2026. Vijeću i Komisiji dostavila revidirani nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan (dalje u tekstu „plan”). Plan obuhvaća razdoblje od 2026. do 2030.

([3]) Preporuka Vijeća od 21. siječnja 2025. o potvrđivanju srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Irske, SL C/2025/667, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/667/oj.
([4]) Komunikacija Komisije „Usklađivanje nacionalnih fiskalnih politika s okvirom gospodarskog upravljanja” od 25. studenoga 2025., COM(2025) 951 final.
([5]) Mišljenje Komisije o nacrtu proračunskog plana Irske, 25.11.2025., C(2025)9059 final.
([6]) Preporuka Vijeća o ekonomskim, socijalnim, strukturnim i proračunskim politikama te politikama zapošljavanja Irske, SL C/2025/3981, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3981/oj.

Proces prije dostave plana iz siječnja 2026.

(10) Irska je ispunjavala uvjete za primanje tehničkih informacija ([7]) od Komisije, ali ih nije zatražila. Komisija je 19. prosinca 2025. Irskoj dostavila glavne početne uvjete i temeljne pretpostavke koje je upotrijebila u svojem okviru za srednjoročnu projekciju državnog duga ([8]), kako je navedeno u uvodnoj izjavi 25. Uredbe (EU) 2024/1263, i objavila ih 12. siječnja 2026. ([9])

(11) U skladu s člankom 12. Uredbe (EU) 2024/1263 Irska i Komisija organizirale su tehnički dijalog u listopadu i prosincu 2025. Glavne su teme tehničkog dijaloga bile maksimalne stope neto rashoda prema predviđanjima Irske i njihove temeljne pretpostavke, kao i planirana provedba reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra te doprinosi zajedničkim prioritetima Unije za pravednu zelenu i digitalnu tranziciju, socijalnu i gospodarsku otpornost, energetsku sigurnost i izgradnju obrambenih sposobnosti.

(12) Irska je u lipnju 2025. u skladu s člankom 11. stavkom 3. Uredbe (EU) 2024/1263, prema informacijama koje je navela u svojem planu, započela postupak savjetovanja s civilnim društvom, socijalnim partnerima, regionalnim tijelima i drugim relevantnim dionicima. Prema informacijama koje je Irska dostavila u svojem planu njezina je vlada organizirala Nacionalni gospodarski dijalog, godišnji susret na kojem dionici razmjenjuju mišljenja s vladom o gospodarskim i socijalnim prioritetima. Na sastanku Nacionalnog gospodarskog dijaloga 2025. raspravljalo se o temi planiranja proračuna u srednjoročnom razdoblju u kontekstu obveza Irske na temelju revidiranog fiskalnog okvira EU-a.

(13) Fiskalno savjetodavno vijeće Irske (IFAC) izdalo je mišljenje o makroekonomskoj prognozi i makroekonomskim pretpostavkama na kojima se temelji kretanje neto rashoda u planu. Plan se temelji na makroekonomskim prognozama za razdoblje od 2025. do 2030. na kojima se temelji nacionalni proračun za 2026. i koje je 26. rujna 2025. potvrdio IFAC. IFAC je bio zadovoljan time što su prognoze bile „u rasponu koji se može potvrditi”.

(14) Vlada je plan donijela 19. prosinca 2025. i dostavila ga nacionalnom parlamentu 9. siječnja 2026.

SAŽETAK I KOMISIJINA OCJENA PLANA

(15) U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2024/1263 Komisija je plan iz siječnja 2026. ocijenila kako slijedi:

([7]) Prema članku 2. Uredbe 2024/1263 *„tehničke informacije” znači smjernice koje Komisija dostavlja na zahtjev državama članicama čiji državni dug ne premašuje 60 % BDP-a i čiji državni deficit ne premašuje 3 % BDP-a prije nego što države članice izrade svoje nacionalne srednjoročne fiskalno-strukturne planove.*

([8]) Glavni početni uvjeti i temeljne pretpostavke usklađeni su s metodologijom opisanom u izvješću Komisije o održivosti duga za 2023. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Temelje se na jesenskoj prognozi Europske komisije 2024. i njezinu srednjoročnom produljenju do 2033., a dugoročni rast BDP-a i troškovi starenja stanovništva u skladu su sa zajedničkim izvješćem Komisije i Vijeća o starenju stanovništva za 2024. (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([9]) https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/3b78cf93-fed7-419c-bb9a-ed6b74913733_en?filename=Commission_prior_guidance-2025-ireland_en.pdf.

Kontekst: makroekonomsko i fiskalno stanje i izgledi

(16) Realni BDP u Irskoj povećao se 2024. za 2,6 % zahvaljujući rastu izvoza, uglavnom u određenim sektorima u kojima dominiraju multinacionalna poduzeća. Prema Komisijinoj jesenskoj prognozi 2025. procjenjuje se da se gospodarstvo u 2025. povećalo za 10,7 %, zahvaljujući snažnom izvozu farmaceutskih proizvoda, koji djelomično odražava pojačanu aktivnost prije očekivanih promjena u carinskoj politici SAD-a. Predviđa se da se modificirana domaća potražnja, koja bolje odražava domaću gospodarsku aktivnost u Irskoj, povećala za 3,4 %. Predviđa se da će se realni BDP 2026. povećati za 0,2 %, pri čemu će na njega negativno utjecati smanjenje pojačane aktivnosti u 2025., ali podupirat će ga rast izvoza usluga i domaće potražnje. Očekuje se da će se realni BDP u 2027. povećati za 2,9 %, što odražava pozitivni doprinos izvoza i domaće potražnje. Tijekom razdoblja obuhvaćenog prognozom (tj. 2025. – 2027.) očekuje se da će se rast potencijalnog BDP-a u Irskoj postupno smanjiti s 4,5 % u 2025. na 3,5 % u 2027., uglavnom zbog sve manjeg doprinosa rada. Stopa nezaposlenosti u 2024. iznosila je 4,3 %. Prema Komisijinoj jesenskoj prognozi 2025. procjenjuje se da je u 2025. iznosila 4,6 %, a da će u 2026. i 2027. iznositi 4,7 %. Procjenjuje se da će se inflacija (deflator BDP-a) smanjiti s 4,5 % u 2024. na 2,1 % u 2025. i iznositi 2,0 % u 2026. i 1,8 % u 2027.

(17) Kad je riječ o fiskalnim kretanjima, suficit opće države u Irskoj iznosio je 2024. 4,0 % BDP-a. Prema Komisijinoj jesenskoj prognozi 2025., procjenjuje se da će u 2025. iznositi 1,5 % BDP-a, dodatno se smanjiti u 2026. na 1,0 % BDP-a, a u 2027. bez promjene politika na 0,8 % BDP-a. U Komisijinoj jesenskoj prognozi 2025. uzima se u obzir nacrt proračuna Irske za 2026. koji je vlada predložila u listopadu 2025. i koji je u međuvremenu donio nacionalni parlament. Na kraju 2024. dug opće države iznosio je 38,3 % BDP-a. Prema Komisijinoj jesenskoj prognozi 2025., očekuje se da će se krajem 2025. udio duga u BDP-u smanjiti na 33,1 %. Predviđa se da će se dodatno smanjiti na 32,5 % BDP-a na kraju 2026. i 31,3 % na kraju 2027.

Maksimalne stope rasta neto rashoda i glavne makroekonomske pretpostavke iz plana iz siječnja 2026.

(18) Plan se odnosi na razdoblje 2026. – 2030. i četverogodišnju fiskalnu prilagodbu.

(19) Plan sadržava sve informacije propisane u članku 13. Uredbe (EU) 2024/1263.

(20) Planom se obvezuje na maksimalne stope rasta neto rashoda navedene u tablici 1, što odgovara prosječnom godišnjem rastu neto rashoda od 6,7 % u razdoblju od 2026. do 2030.

Tablica 1: Maksimalni rast neto rashoda i glavne pretpostavke iz plana Irske

	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	Prosjek tijekom razdoblja trajanja plana 2026. – 2030.	Prosjek tijekom razdoblja prilagodbe 2026. – 2029.
Rast neto rashoda (godišnje, %)	6,6	6,0	7,6	6,7	6,4	6,7	6,7
Rast neto rashoda (kumulativno, od bazne godine 2024. (*), %)	16,5	23,5	32,9	41,7	50,9	—	—
Rast potencijalnog BDP-a (%)	1,0	4,6	3,6	3,6	3,6	3,3	3,2
Inflacija (rast deflatora BDP-a) (%)	2,0	2,1	2,2	2,2	2,3	2,2	2,1

Izvor: Srednjoročni fiskalno-strukturni plan Irske (siječanj 2026.) i izračuni Komisije.

(*) Kumulativne stope rasta izračunane su u odnosu na baznu godinu 2024., posljednju godinu za koju su nacionalni zavod za statistiku i Eurostat objavili podatke o realizaciji. U planu se predviđa rast neto rashoda od 9,3 % u 2025. Kumulativni saldo kontrolnog računa za prvu godinu (2026.) i sljedeće godine plana iz siječnja 2026. uključivat će razliku između te projekcije i podataka o realizaciji za 2025.

(21) U planu se procjenjuje da je stopa rasta neto rashoda u 2025. iznosila 9,3 %. Ta je stopa rasta relevantna za utvrđivanje kumulativnih stopa rasta neto rashoda za razdoblje 2026. – 2030. prikazanih u tablici 1 jer je bazna godina plana 2024. posljednja godina za koju su nacionalni zavod za statistiku i Eurostat objavili podatke o realizaciji. Ako podaci o realizaciji za 2025. koji će biti dostupni u proljeće 2026. budu u skladu sa stopom rasta neto rashoda procijenjenom u planu, to bi značilo da će Irska u odnosu na Preporuku Vijeća od 21. siječnja 2025. zabilježiti godišnje odstupanje od 0,8 % BDP-a i kumulativno odstupanje od 0,5 % BDP-a (vidjeti tablicu 2). Isto tako, ako udio državnog duga u BDP-u u 2025. ne premaši referentnu vrijednost od 60 % BDP-a kako je navedeno u planu, Komisija neće pripremiti izvješće u skladu s člankom 126. stavkom 3. UFEU-a ([10]). Prema navodima nadležnih tijela, veći rast neto rashoda u 2025. u odnosu na procjenu Komisije objavljenu u Mišljenju Komisije o nacrtu proračunskog plana Irske za 2026. može se objasniti novijom realizacijom procijenjene potrošnje u 2025., kako je objavljena u revidiranim procjenama za javne usluge za 2026.

Tablica 2: Rast neto rashoda u 2025.

	Stopa rasta neto rashoda, %		Očekivana odstupanja u odnosu na Preporuku iz siječnja 2025., % BDP-a
	2024.	2025.	2025.
Maksimalna stopa rasta, godišnje (Preporuka Vijeća od 21. siječnja 2025.)	9,8 (*)	5,1	—
Maksimalna stopa rasta, kumulativno (Preporuka Vijeća od 21. siječnja 2025.)	—	15,4	—
Godišnje (Komisijina jesenska prognoza 2025.)	8,0	7,7	0,5
Kumulativno (Komisijina jesenska prognoza 2025.)	—	16,3	0,2
Godišnje (procjena u revidiranom planu iz siječnja 2026.)	7,9	9,3	0,8
Kumulativno (na temelju procjene rasta neto rashoda u revidiranom planu iz siječnja 2026.)	—	17,9	0,5

Izvor: Komisijina jesenska prognoza 2025., Srednjoročni fiskalno-strukturni plan Irske (siječanj 2026.) i izračuni službi Komisije.

(22) Maksimalne stope rasta neto rashoda za koje je preuzeta obveza u planu trebale bi rezultirati strukturnim primarnim saldom od 0,9 % BDP-a na kraju četverogodišnjeg razdoblja prilagodbe (2029.) i 1,1 % BDP-a u 2030. To je više od udjela strukturnog primarnog salda u BDP-u u 2029. koji bi, na temelju pretpostavki Komisije, osigurao usklađenost sa zahtjevima iz Uredbe (EU) 2024/1263 ([11]).

(23) U planu se pretpostavlja rast potencijalnog BDP-a s 1 % u 2026. na 4,6 % u 2027. te stabilizacija na 3,6 % od 2028. Osim toga, u planu se očekuje da će se stopa rasta deflatora BDP-a postupno povećati na 2,3 % u 2030. (s 2,0 % u 2026.).

([10]) Prema članku 2. stavku 2. drugom podstavku Uredbe 1467/97 „Komisija priprema izvješće u skladu s člankom 126. stavkom 3. UFEU-a ako udio državnog duga u BDP-u premašuje referentnu vrijednost, ako stanje proračuna nije gotovo uravnoteženo ili nije u višku i ako odstupanja evidentirana na kontrolnom računu države članice premašuju: (a) ili 0,3 postotna boda BDP-a godišnje; (b) ili 0,6 postotnih bodova BDP-a sveukupno."

(*) Stopa rasta za 2024. koja je implicitna u kumulativnoj stopi rasta.

([11]) U scenariju bez zaštitne mjere za otpornost na deficit.

Implikacije obveza o kretanju neto rashoda preuzetih u planu na saldo opće države

(24) Na temelju maksimalnih stopa rasta neto rashoda i pretpostavki iz plana, suficit opće države trebao bi se postupno smanjivati s 1,5 % BDP-a u 2025. na 0,5 % BDP-a u 2029. Stoga prema planu deficit opće države ne bi premašio referentnu vrijednost od 3 % BDP-a do kraja razdoblja prilagodbe (2029.). Osim toga, državni deficit tijekom deset godina nakon razdoblja prilagodbe (tj. do 2039.) neće premašiti 3 % BDP-a. Stoga se na temelju obveza o provedbi politika i makroekonomskih pretpostavki iz plana maksimalne stope rasta neto rashoda navedene u planu smatraju usklađenima s kriterijem deficita iz članka 16. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1263.

Implikacije obveza o kretanju neto rashoda preuzetih u planu na dug opće države

(25) Ako se ostvare maksimalne stope rasta neto rashoda na koje se Irska obvezala u planu i temeljne pretpostavke, dug opće države trebao bi se, prema planu, postupno smanjivati s 33,0 % u 2025. na 30,0 % BDP-a na kraju razdoblja prilagodbe (2029.), u skladu s tablicom u nastavku. Očekuje se da će se nakon četverogodišnjeg razdoblja prilagodbe udio duga u srednjoročnom razdoblju (tj. do 2039.) i dalje smanjivati, znatno ispod vrijednosti od 60 % BDP-a, te da će do 2039. dosegnuti 23,7 % BDP-a. Tako bi prema planu dug opće države u srednjoročnom razdoblju ostao ispod referentne vrijednosti od 60 % BDP-a iz Ugovora. Stoga se na temelju obveza o provedbi politika i makroekonomskih pretpostavki iz plana maksimalne stope rasta neto rashoda navedene u planu smatraju usklađenima s kriterijem duga iz članka 16. stavka 2. Uredbe (EU) 2024/1263.

Tablica 3: Kretanja duga i salda opće države u planu Irske

	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2039.
Dug države (% BDP-a)	38,3	33,0	32,4	31,5	30,7	30,0	28,8	23,7
Saldo države (% BDP-a)	4,0	1,5	0,8	1,0	0,7	0,5	0,5	- 0,8

Izvor: Srednjoročni fiskalno-strukturni plan Irske (siječanj 2026.).

Makroekonomske pretpostavke iz plana

(26) Plan se temelji na pretpostavkama koje se razlikuju od pretpostavki koje je Komisija dostavila Irskoj 19. prosinca 2025. Konkretno, u planu se koriste različite pretpostavke za osam varijabli, a to su početna točka (strukturni primarni saldo u 2025.), rast potencijalnog BDP-a, rast realnog BDP-a i smanjenje proizvodnog jaza, rast deflatora BDP-a, elastičnost prihoda u odnosu na nominalni potencijalni BDP, prilagodba stanja i tokova i nominalne implicitne kamatne stope. Te razlike u pretpostavkama treba pažljivo provjeriti, osobito zato što je prosječni maksimalni rast neto rashoda u planu veći od onoga koji bi proizlazio iz pretpostavki Komisije. Razlike u pretpostavkama koje najviše utječu na gornju granicu prosječnog rasta neto rashoda navedene su i analizirane u nastavku.

— U planu se pretpostavlja veći strukturni primarni saldo u 2025., odnosno suficit od 1,1 % BDP-a, dok se u Komisijinoj jesenskoj prognozi 2025. očekivalo da će biti uravnotežen (0 % BDP-a). S druge strane, procjena ukupnog salda za 2025. iz plana, tj. suficit od 1,5 % BDP-a, u skladu je s Komisijinom jesenskom prognozom 2025. Povoljnija početna pretpostavka u planu u smislu strukturnog primarnog salda može se objasniti time da se plan temelji na nacionalnom konceptu proizvodnog jaza koji se razlikuje od zajednički dogovorene metodologije EU-a i podrazumijeva manji ciklički doprinos. Iako se nacionalna procjena proizvodnog jaza konceptualno razlikuje od zajednički dogovorene metodologije EU-a, postoje čvrste naznake da je pozitivni proizvodni jaz koji proizlazi iz zajednički dogovorene metodologije EU-a prevelik. Predviđa se da je BDP Irske u 2025. zabilježio izvanrednu stopu rasta veću od 10 %, djelomično zbog naglog povećanja izvoza farmaceutskih proizvoda nakon što je vlada SAD-a najavila više ulazne carine ([12]). Procjene stagnacije na tržištu rada i pritisaka na kapacitete u gospodarstvu ([13]), u kombinaciji s ublažavanjem domaće inflacije ([14]) nisu u skladu s velikim pozitivnim proizvodnim jazom. Osim toga, uzimajući u obzir strukturni primarni saldo u 2024. (3,1 %) i u 2026. (1,4 %) iz Komisijine jesenske prognoze 2025., pretpostavka iz plana o strukturnom primarnom suficitu od 1,1 % BDP-a u 2025. mogla bi se smatrati konzervativnom. Stoga se ta razlika u toj pretpostavci smatra opravdanom. Ako se razmatra zasebno, povećava gornju granicu prosječnog rasta neto rashoda tijekom razdoblja prilagodbe u usporedbi s Komisijinim pretpostavkama.

— U planu je rast potencijalnog BDP-a tijekom razdoblja plana u prosjeku niži za 0,5 postotna boda u odnosu na Komisijine pretpostavke. U skladu s time, u planu se pretpostavlja da će i rast realnog BDP-a biti niži. U planu se pretpostavlja i smanjenje proizvodnog jaza do 2031., tj. godinu dana ranije nego u Komisijinim pretpostavkama. Stoga se te pretpostavke smatraju razboritima i opravdanima. Zajedno doprinose manjem prosječnom rastu neto rashoda u razdoblju prilagodbe u planu od onoga iz pretpostavki Komisije.

— U planu se pretpostavlja da će rast deflatora BDP-a u razdoblju 2027. – 2030. biti veći za 0,3 postotna boda u odnosu na Komisijine pretpostavke. Čini se da na razliku u prognozi rasta deflatora BDP-a u 2027. (2,1 % u planu u odnosu na 1,8 % u Komisijinoj jesenskoj prognozi 2025.) najviše utječe viša stopa rasta deflatora za državnu potrošnju. To uglavnom odražava novije informacije o uzročnicima troškova pružanja javnih usluga, uključujući očekivani broj osoblja i plaće, a posljedica je veći rast državnih rashoda za naknade zaposlenicima nego što se pretpostavlja u Komisijinoj jesenskoj prognozi 2025. Ta se pretpostavka smatra opravdanom. Rast deflatora BDP-a za razdoblje 2028. – 2030. također je veći za 0,3 postotna boda u odnosu na Komisijine pretpostavke i za 0,1 postotni bod od onoga što bi se zahtijevalo na temelju zajedničkog okvira za procjenu održivosti duga prema ažuriranoj prognozi za 2027. u skladu s planom (tj. pretpostavke linearne konvergencije od stope rasta deflatora iz plana 2027. prema tržišno temeljenim inflacijskim očekivanjima za 2036.). U makroekonomskoj prognozi iz plana veći rast deflatora BDP-a potaknut je trendovima rasta deflatora privatne i javne potrošnje, kao i snažnom domaćom aktivnošću koja se očekuje u srednjoročnom razdoblju. Sveukupno, pretpostavke za razdoblje 2028. – 2030. nisu u skladu sa zajedničkim okvirom za procjenu održivosti duga. Ako se razmatraju zasebno, doprinose većem prosječnom rastu neto rashoda u razdoblju prilagodbe od onoga iz pretpostavki Komisije.

— U planu se pretpostavlja veća elastičnost prihoda u odnosu na nominalni potencijalni rast BDP-a u odnosu na Komisijine pretpostavke. To proizlazi iz razlika u primijenjenim metodologijama. Pretpostavke iz plana temelje se na pristupu odozdo prema gore s detaljnom procjenom očekivanih kretanja državnih prihoda, dok su u Komisijinim srednjoročnim projekcijama pretpostavlja jedinična elastičnost prihoda. Istodobno vlada namjerava i dalje izvršavati prijenose u dva fonda za štednju osnovana 2024. (Future Ireland Fund i Infrastructure, Climate and Nature Fund). To se odražava u većim prilagodbama stanja i tokova u planu nego u Komisijinim pretpostavkama. Te se pretpostavke o prihodima zajedno smatraju razboritima i opravdanima.

([12]) Kao malo otvoreno gospodarstvo sa snažnim trgovinskim i investicijskim vezama sa SAD-om, Irska je vrlo osjetljiva na globalne gospodarske uvjete, posebno kretanja u gospodarstvu SAD-a.

([13]) Neiskorišteni potencijal radne snage, koja je okvirni pokazatelj nedovoljne iskorištenosti radne snage, povećao se u Irskoj u prva tri tromjesečja 2025. što upućuje na usporavanje tržišta rada. Iskorištenost kapaciteta u proizvođačkoj industriji ostala je uglavnom stabilna u 2025., što upućuje na to da se pritisci na kapacitete nisu znatno povećali.

([14]) To se temelji na inflaciji cijena usluga mjerenoj HIPC-om, koja se u 2025. usporila. Inflacija cijena usluga mjerena HIPC-om točnije odražava domaće cjenovne pritiske od deflatora BDP-a, na koji može utjecati aktivnost multinacionalnih poduzeća u Irskoj.

Preostale razlike (pretpostavke o nominalnim implicitnim kamatnim stopama) ne utječu bitno na gornju granicu prosječnog rasta neto rashoda u odnosu na pretpostavke Komisije.

Razlike u pretpostavkama, promatrane zajedno, općenito dovode do teoretske gornje granice prosječnog rasta neto rashoda koja je viša od one koja bi bila potrebna za usklađivanje s primjenjivim fiskalnim pravilima na temelju Komisijinih pretpostavki iz jeseni 2025. Sveukupno, zajednički učinak opreznijih pretpostavki i razlika u pretpostavkama koje se smatraju opravdanima veći je od zajedničkog učinka razlika u pretpostavkama koje nisu u skladu s okvirom za procjenu održivosti duga. Osim toga, Irska se u svojem planu obvezuje na kretanje neto rashoda koje je niže od te teoretske gornje granice.

Komisijina procjena prema kojoj plan ispunjava pravne zahtjeve vrijedi čak i ako se ne poštuje pretpostavka iz plana da će se strukturni primarni saldo povećati za 0,2 postotna boda BDP-a u 2030., što predstavlja odstupanje od pretpostavke o „nepromijenjenoj fiskalnoj politici" iz zajedničkog okvira za procjenu održivosti duga (na temelju koje strukturni primarni saldo ostaje nepromijenjen na svojoj razini u posljednjoj godini razdoblja prilagodbe, tj. u 2029.).

Komisija će ovu analizu pretpostavki iz plana uzeti u obzir pri budućim ocjenama usklađenosti s maksimalnim stopama rasta neto rashoda.

Fiskalna strategija iz plana

(27) Prema indikativnoj fiskalnoj strategiji iz plana, obveze za neto rashode u skladu su s daljnjim povećanjima državnih rashoda, prvenstveno za dodatne javne usluge potrebne brzorastućem stanovništvu i za znatno povećanje stope ulaganja javnog sektora, na način kojim se rast potrošnje bolje usklađuje s rastom gospodarskih i poreznih prihoda u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju. To će se dopuniti strukturnim reformama za smanjenje kašnjenja i poboljšanje provedbe velikih infrastrukturnih projekata, kako je opisano u „Akcijskom planu akceleracije za infrastrukturu". Kako bi izgradila fiskalne rezerve, Irska planira i dalje izvršavati prijenose u dva prethodno spomenuta instrumenta štednje koji su uspostavljeni 2024. Iako se u planu ne navode nikakve mjere na prihodovnoj strani, predviđa se da će ukupni saldo i dalje biti u suficitu tijekom cijelog razdoblja obuhvaćenog planom zahvaljujući znatnom učinku neočekivanih prihoda od poreza na dobit. Specifikacija mjera politike koje treba donijeti potvrđuje se ili prilagođava i kvantificira u godišnjim proračunima. Istodobno postoje rizici za makroekonomski i fiskalni scenarij na kojem se temelji indikativna fiskalna strategija iz plana, a koji proizlaze iz visokog stupnja otvorenosti irskoga gospodarstva i njegove koncentracije u nekoliko sektora u kojima prevladavaju multinacionalna poduzeća, zbog čega je osjetljivo na nepovoljne međunarodne događaje, kao što su promjene trgovinske i porezne politike SAD-a ili globalnih poreznih pravila. U proračunu Irske za 2026. navode se mjere politike koje će pomoći da se ispune obveze o neto rashodima za 2026. ([15])

Planirane reforme i ulaganja izneseni u planu kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra i doprinosi zajedničkim prioritetima Unije

(28) U planu se opisuju namjeravane politike za reforme i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u okviru europskog semestra, kako je posebno navedeno u preporukama za pojedinu zemlju za 2025. i u skladu s prioritetima iz Komunikacije „Kompas konkurentnosti za EU" ([16]). U planu se navodi 20 područja reformi i ulaganja, od kojih se 12 financijski podupire iz Mehanizma za oporavak i otpornost, a 10 iz fondova kohezijske politike.

(29) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu pravedne zelene i digitalne tranzicije, što uključuje klimatske ciljeve utvrđene u Uredbi Vijeća (EU) 2021/1119, plan sadržava usklađen skup reformi i ulaganja. Mjere za vodu i otpadne vode uključuju ključne infrastrukturne projekte i mjere navedene u Akcijskom planu za vode za 2024. Plan se poziva na mjere za gospodarenje otpadom i poticanje kružnog gospodarstva, koje će biti utvrđene u budućem Akcijskom planu za otpad za kružno gospodarstvo, te budućoj Strategiji za kružno gospodarstvo za razdoblje 2026. – 2028. koja obuhvaća sve razine vlasti. Mjere koje se odnose na održivi promet uključuju mjere u okviru Politike za goriva iz obnovljivih izvora u prometu za razdoblje 2025. – 2027. i projekte kapitalnih ulaganja u okviru Nacionalnog razvojnog plana. Mjere za postavljanje javnih mjesta za punjenje vozila s nultim emisijama uključene su u Nacionalni plan za punjenje električnih vozila za razdoblje 2024. – 2030. i odgovarajuće regionalne planove.

([15]) Vidjeti Mišljenje Komisije o nacrtu proračunskog plana Irske, 25.11.2025., C(2025) 9059 final.
([16]) Vidjeti Komunikaciju Komisije „Kompas konkurentnosti za EU" od 29. siječnja 2025., COM(2025) 30 final.

(30) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu socijalne i gospodarske otpornosti, što uključuje europski stup socijalnih prava, plan sadržava mjere za povećanje ponude socijalnog i priuštivog stanovanja provedbom plana za osiguravanje stanovanja i izgradnju zajednica (Delivering Homes, Building Communities) za razdoblje 2025. – 2030. Osim toga, mjere za rješavanje problema ograničenja kapaciteta u sektoru stanogradnje uključuju sadašnju reformu planiranja, veća ulaganja u okviru ažuriranog nacionalnog razvojnog plana, širenje nadležnosti agencije za razvoj zemljišta (neke su mjere uključene u plan za oporavak i otpornost Irske), uvođenje poreza na zemljišta u stambenim zonama kao i reformu sektora najma nekretnina. Mjere potpore istraživanju i inovacijama uključuju mjere iz strategije Impact 2030, koja se trenutačno strateški preispituje radi usmjeravanja njezine buduće provedbe, te druge mjere iz Akcijskog plana za konkurentnost i produktivnost. Kad je riječ o europskom stupu socijalnih prava, u planu se navode mjere za jačanje tržišta rada i socijalne uključenosti osoba s invaliditetom i samohranih roditelja. Među mjerama su i one navedene u Nacionalnoj strategiji za ljudska prava osoba s invaliditetom za razdoblje 2025. – 2030., subvencije u okviru nacionalnog programa za skrb o djeci i obvezu uvođenja gornje granice za naknade za usluge ranog učenja i usluge skrbi o djeci.

(31) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu energetske sigurnosti, plan sadržava mjere za uvođenje obnovljivih izvora energije, uključujući Program potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora, uspostavu Radne skupine za isporuku energije vjetra na moru, mjere u Budućem okviru za energiju iz obnovljivih izvora na moru te izradu Nacionalnog plana za određena pomorska područja. Plan sadržava i mjere za poboljšanje fleksibilnosti elektroenergetske mreže te modernizaciju i proširenje kapaciteta za smanjenje ograničenja s pomoću priključaka za razvojne mrežne priključke sa Sjevernom Irskom i Francuskom. U planu se nadalje navode dodatna kapitalna ulaganja u razvoj mreže u razdoblju 2026. – 2030. Mjere o energetskoj učinkovitosti uključuju mjere navedene u Nacionalnom energetskom i klimatskom planu i planovima o klimatskim aktivnostima.

(32) Kad je riječ o zajedničkom prioritetu obrambenih sposobnosti, plan sadržava mjere kojima se jača ukupna potrošnja za obranu i sigurnost te pripravnost putem ažuriranog detaljnog provedbenog plana kako bi se odgovorilo na preostale preporuke iz Izvješća Komisije o obrambenim snagama, kao i djelovanja za potporu zapošljavanju i zadržavanju obrambenog osoblja te poboljšanje fizičkog radnog okruženja i opreme.

(33) Osim toga, u planu su opisane druge mjere politike koje nadilaze zajedničke prioritete EU-a, među ostalim povećanje troškovne učinkovitosti zdravstvenog sustava provedbom mjera štednje i produktivnosti iz akcijskih planova Radne skupine za produktivnost i štednju te Radne skupine za održivost lijekova, daljnjom digitalizacijom zdravstvenih evidencija i informacijskih sustava, razvojem bolje primarne skrbi i skrbi u zajednici (neke su mjere uključene u plan za oporavak i otpornost) te restrukturiranjem nacionalne zdravstvene službe u šest operativnih zdravstvenih regija. U planu se navode i mjere kojima se poboljšava održivost fonda socijalnog osiguranja i proširuje pokrivenost mirovinskim osiguranjem. Osim toga, iako se ne spominju nikakve novije mjere za proširenje porezne osnovice, u planu se navode preliminarne mjere za preispitivanje opsega i učinka poreznih rashoda objavom smjernica za poboljšanje transparentnosti i izvješćivanje o poreznim rashodima.

(34) Plan sadržava informacije o dosljednosti i, prema potrebi, komplementarnosti s fondovima kohezijske politike i planom za oporavak i otpornost Irske. Plan sadržava informacije o veličini i ciljevima različitih fondova kohezijske politike. Sadržava i tablicu s popisom strukturnih reformi i prioriteta ulaganja koji će se djelomično provoditi i mjerama iz irskog plana za oporavak i otpornost ili s pomoću fondova kohezijske politike.

(35) Plan sadržava pregled potrebnih javnih ulaganja u Irskoj povezanih sa zajedničkim prioritetima Unije. Iznosi javnih ulaganja temelje se na ažuriranju Nacionalnog razvojnog plana iz 2025. Kad je riječ o zajedničkom prioritetu pravedne zelene i digitalne tranzicije, plan sadržava opći pregled investicijskog kapitala koji će se do 2030. staviti na raspolaganje za infrastrukturu za vodu i otpadne vode te za promet. Kad je riječ o zajedničkom prioritetu socijalne i gospodarske otpornosti, plan sadržava opći pregled investicijskog kapitala koji će se do 2030. staviti na raspolaganje za stanovanje te za ciljeve u području stanovanja nakon procjene potreba. Kad je riječ o zajedničkom prioritetu energetske sigurnosti, plan sadržava opći pregled investicijskog kapitala koji će se do 2030. staviti na raspolaganje za energetsku i elektroenergetsku infrastrukturu. Kad je riječ o zajedničkom prioritetu obrambenih sposobnosti, plan sadržava cilj za rast rashoda za obranu.

Zaključak ocjene Komisije

(36) Komisija općenito smatra da plan Irske iz siječnja 2026. ispunjava zahtjeve iz Uredbe (EU) 2024/1263.

OPĆI ZAKLJUČAK VIJEĆA

(37) Vijeće pozdravlja srednjoročni fiskalno-strukturni plan Irske i smatra da bi njegova potpuna provedba doprinijela osiguravanju zdravih javnih financija, održivosti javnog duga te održivog i uključivog rasta.

(38) Vijeće prima na znanje Komisijinu ocjenu plana. Međutim, Vijeće ponovno zahtijeva od Komisije da predstavi svoju ocjenu planova iznosi u zasebnom dokumentu, odvojeno od preporuka Komisije za preporuke Vijeća.

(39) Vijeće prima na znanje Komisijinu ocjenu kretanja neto rashoda i glavnih makroekonomskih pretpostavki iz plana, kao i implikacije kretanja neto rashoda iz plana na državni deficit i dug. Vijeće prima na znanje ocjenu Komisije da su makroekonomske i fiskalne pretpostavke, iako se u nekim slučajevima razlikuju od pretpostavki Komisije, među ostalim kako bi se u obzir uzeli ažurirani makroekonomski i fiskalni podaci, općenito gledano opravdane i potkrijepljene uvjerljivim ekonomskim argumentima. Vijeće prima na znanje široku fiskalnu strategiju iz plana i rizike u pogledu gospodarskih izgleda koji bi mogli utjecati na realizaciju makroekonomskog scenarija i temeljnih pretpostavki, kao i na ostvarenje kretanja neto rashoda iz plana. Vijeće posebno prima na znanje da irske vlasti prednost daju primjeni izmijenjenih parametara za domaće analize nacionalnog dohotka zbog distorzija uzrokovanih relativnim razmjerom sektora multinacionalnih poduzeća u Irskoj. U vezi s time, na glavnu fiskalnu poziciju Irske utječu potencijalni neočekivani prihodi od poreza na dobit, koji su isto tako u domaćim fiskalnim evaluacijama Irske većinom izostavljeni. Vijeće u skladu s time prima na znanje da su uspostavljena dva instrumenta štednje za stvaranje fiskalnih rezervi: jedan koji će služiti za odgovaranje na buduće strukturne izazove i drugi koji će djelovati na protuciklički način u slučaju gospodarskog ili fiskalnog pada i doprinijeti ostvarivanju klimatskih i okolišnih ciljeva Irske. Vijeće pozdravlja činjenicu da je plan predstavljen nacionalnom parlamentu. Vijeće također prima na znanje činjenicu da bi geopolitički rizici mogli stvoriti pritisak na rashode za obranu.

(40) Vijeće očekuje od Irske da bude spremna prema potrebi prilagoditi svoju fiskalnu strategiju kako bi ostvarila kretanje neto rashoda. Vijeće će pomno pratiti gospodarska i fiskalna kretanja, uključujući ona na kojima se temelji scenarij plana.

(41) Vijeće smatra da je prije sljedećeg kruga fiskalnog nadzora potrebno pravodobno održati dodatne rasprave kako bi se postiglo zajedničko razumijevanje implikacija kumulativnih stopa rasta neto rashoda u okviru godišnjeg nadzora.

(42) Vijeće prima na znanje Komisijin opis potreba i namjera u pogledu reformi i ulaganja kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u kontekstu europskog semestra te naglašava da je važno osigurati provedbu tih reformi i ulaganja. Vijeće će na temelju Komisijinih izvješća ocijeniti te reforme i ulaganja te pratiti njihovu provedbu u okviru europskog semestra.

(43) Vijeće sa zanimanjem očekuje godišnja izvješća Irske o napretku, koja će prije svega sadržavati informacije o napretku u ostvarenju kretanja neto rashoda kako ga je utvrdilo Vijeće te o provedbi širih reformi i ulaganja u kontekstu europskog semestra.

(44) Ovom se Preporukom zamjenjuje Preporuka od 21. siječnja 2025. Međutim, maksimalne stope rasta neto rashoda za 2025., u godišnjem i kumulativnom smislu, iz Priloga I. Preporuci od 21. siječnja 2025. i dalje su relevantne za ocjenu usklađenosti do 2025., uključujući tu godinu.

(45) Vijeće bi u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2024/1263 Irskoj trebalo preporučiti maksimalne stope rasta neto rashoda kako je navedeno u planu od siječnja 2026.

PREPORUČUJE da Irska:

1. osigura da rast neto rashoda ne bude veći od maksimuma iz Priloga I. ovoj Preporuci.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. ožujka 2026.

Za Vijeće

Predsjednik

M. KERAVNOS

PRILOG

Maksimalne stope rasta neto rashoda

(godišnje i kumulativne stope rasta, u nominalnom smislu)

Irska

Godine		2026.	2027.	2028.	2029.	2030.
Stope rasta (%)	Godišnje	6,6	6,0	7,6	6,7	6,4
	Kumulativne (*)	16,5	23,5	32,9	41,7	50,9

(*) Kumulativne stope rasta izračunate su u odnosu na baznu godinu 2024. Kumulativne stope rasta upotrebljavaju se pri godišnjem praćenju *ex post* usklađenosti na kontrolnom računu.
Napomena: za 2025. maksimalne godišnje i kumulativne stope rasta neto rashoda utvrđene Preporukom Vijeća od 21. siječnja 2025. i dalje su relevantne i bit će predmet Komisijine ocjene usklađenosti na temelju podataka o realizaciji.